

مقایسه تاثیر خوراکی جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا (*Gracilaria corticata*) و مخمر ساکارومایسیس سروزیه (*Saccharomyces cerevisia*) بر شاخص‌های ایمنی میگوی پاسبید غربی (*Litopenaeus vannamei*)

مهرداد محمدی دوست^۱، محمد افشارنسب^۲، شاپور کاکولکی^۳، مینا آهنگرزاده^۱، حسین هوشمند^۱، لفته محسنی نژاد^{۱*}

^۱ پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور، مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.
^۲ بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان، دانشکده علوم تخصصی دامپزشکی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
^۳ مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

* نویسنده مسئول: l.mohsenenejad@areeo.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۹۹/۸/۲۲

تاریخ دریافت: ۹۹/۱/۱۴

چکیده

در این مطالعه به میگوهای وانامی جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا (*Gracilaria corticata*) و مخمر ساکارومایسیس سروزیه (*Saccharomyces cerevisia*) به صورت خاکی داده شد و سپس تغییر شاخص‌های ایمنی میگو بررسی شدند. بدین منظور ۱۸۰۰ قطعه میگوی ۵ گرمی را انتخاب و پس از سازگاری در ۹ مخزن ۱۰ تنی ذخیره‌سازی شدند. به یک گروه از جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا به میزان ۱۵۰۰ میلی‌گرم در کیلوگرم غذا داده شد و به گروه دیگر مخمر ساکارومایسیس سروزیه به میزان یک گرم در یک کیلوگرم غذا به مدت ۲۵ روز استفاده شد. روزهای ۱، ۳، ۹، ۱۸ و ۲۵ از همولف میگوها نمونه‌برداری شد. شاخص‌های ایمنی شامل هموسیت کل، پروتئین کل، آنزیم پراکسیداز، آنزیم سوپر اکسید دیسموتاز و آنزیم فنول اکسیداز این دو گروه با گروه شاهد مقایسه شدند. نتایج نشان داد هر دو تیمار شاخص‌های ایمنی نسبت به گروه شاهد نسبت به گروه شاهد افزایش معنی‌داری نشان داد ($P < 0.05$). همچنین شاخص‌های ایمنی در تیمار یک افزایش معنی‌داری نسبت به تیمار مخمر نشان داد ($P < 0.05$).

واژگان کلیدی: جلبک، گراسیلاریا، میگوی پاسبید، مخمر، ساکارومایسیس سروزیه.

مقدمه

میگو یکی از مهم‌ترین و سالم‌ترین منابع غذایی دریایی قابل پرورش در سراسر دنیا و از جمله ایران است. این گونه دارای کیفیت و ارزش غذایی بالایی بوده و طرفداران زیادی دارد. امروزه صنعت پرورش میگو به منظور تأمین بخش از منابع غذایی مورد نیاز انسان در بیشتر نقاط جهان توسعه چشمگیری یافته است (Mohseninejad et al., 2018).

بر طبق اعلام سازمان FAO، تولید جهانی میگو در سال ۲۰۱۷ بین ۲/۹ تا ۳/۵ میلیون تن است. تقریباً ۷۵-۸۰ درصد تولید در آسیا و منطقه اقیانوس آرام انجام شده است (FAO, 2018). بروز بیماری لکه سفید در صنعت تکثیر و پرورش میگو از سال ۱۹۹۲ مشاهده شد و سپس به کلیه کشورهای

آسیایی سرایت نمود. بعد از همه‌گیری این بیماری، پرورش‌دهندگان آسیایی مایل به استفاده از گونه وانامی شدند زیرا به نظر می‌رسد گونه وانامی در مقابل بیماری‌های میگو به خصوص بیماری لکه سفید مقاومت بیشتری دارد (Briggs et al., 2004). با ورود گونه وانامی به صنعت تکثیر و پرورش میگو، تکثیر و تولید آن به‌شدت توسعه یافت، به طوری که امروزه بیش از ۹۰ درصد تولیدات میگوی پرورشی جهان به گونه وانامی اختصاص یافته است.

در سال‌های اخیر تلاش بسیاری از پژوهشگران در راستای تقویت میگوهای پرورشی در برابر بیماری، معطوف به تقویت و تحریک سیستم ایمنی غیراختصاصی میگوها بوده است (Ramos-Carreño et al., 2014). یکی از مهم‌ترین فاکتورهای مؤثر بر

مطالب فوق، این مطالعه با هدف بررسی شاخص‌های ایمنی میگوی پاسبید غربی پس از تغذیه با جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا (*Gracilaria corticata*) و مخمر ساکارومیسیس سروزیه به اجرا درآمد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه در مرکز تکثیر میگوی بندر امام خمینی (ره) متعلق به اداره کل شیلات خوزستان انجام شد. میگوهای پاسبید غربی مورد نیاز از مرکز آموزش شهید کیانی تهیه و به ایستگاه بندر امام خمینی (ره) منتقل شدند و برای سازگاری با محیط به مدت ۳ تا ۵ روز در شرایط آزمایشگاهی نگه داری شدند. بعد از مرحله سازگاری، نسبت به غربالگری میگوها برای عدم وجود ویروس‌های (WSSV, TSV, MBV,) (HPV, YHV, BP, IHHNV, IMNV) و باکتری‌های ویبریو با استفاده از PCR اقدام شد (Lightner, 2002). پارامترهای دما، pH و اکسیژن محلول آب روزانه در دو نوبت صبح و عصر و شوری آب یک‌بار در روز در نوبت صبح، به وسیله دستگاه مولتی پارامتر (مارک WTW) و با دقت ۰/۱ اندازه‌گیری و ثبت شد. دوره نوری در داخل سالن‌های پرورش به صورت ۱۲ ساعت روشنایی و ۱۲ ساعت تاریکی تنظیم شد. روزانه سه وعده غذا به میزان ۵ درصد زی توده داده شد و غذا دهی در ساعت‌های ۸ صبح، ۲ ظهر و ۱۰ شب انجام شد.

برای انجام این آزمایش از ۹ مخزن بتونی به ظرفیت ۱۰ تن استفاده شد که حجم آبیگری مفید در هر یک از این مخازن ۱۰۰۰۰ لیتر بود. در هر مخزن ۲۰۰ قطعه میگوی ۵ گرمی با شرایط یکسان ذخیره‌سازی شد. در تیمار ۱ از جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا خشک شده به میزان ۱۵۰۰ میلی‌گرم در کیلوگرم و تیمار ۲ از مخمر ساکارومیسیس سروزیه به میزان یک گرم در کیلوگرم غذا استفاده شد. مدت غذادهی ۲۵ روز بود و این مطالعه با دو تیمار و یک گروه شاهد، هر کدام با سه تکرار اجرا شد.

جهت بررسی تغییرات شاخص‌های ایمنی شامل

توانایی آبی برای مقاومت در برابر عوامل بیماری‌زا وضعیت تغذیه است. بیماری‌ها معمولاً در مواقعی که آبی تحت تأثیر عوامل تنش‌زای مختلف نظیر تغذیه نامناسب قرار دارد شیوع پیدا می‌کنند. از این رو برای بهبود وضعیت سلامتی و جلوگیری از شیوع بیماری‌ها در فعالیت‌های آبی پروری، جیره‌های غذایی مناسب مورد نیاز است (El-Banna and Atallah, 2009). بنابراین ویژگی‌های تغذیه‌ای و فیزیکی مناسب جیره‌های غذایی می‌تواند حساسیت آبی نسبت به عوامل بیماری‌زا را کاهش دهند (Lall et al., 2002). همچنین استفاده از مکمل‌های افزودنی در جیره غذایی می‌تواند منجر به رشد مطلوب آبی و کاهش حساسیت نسبت به عوامل بیماری‌زا شود (Lara-Flores et al., 2003).

اثرات مثبت تغذیه از جلبک‌ها به دلیل وجود فیبر، کاروتنوئیدها، جذب‌کننده‌های شیمیایی غذا، ویتامین‌ها، مواد معدنی، اثرات ترکیبی با ویتامین‌ها، جلوگیری از فرایند تجزیه شدن ویتامین‌ها و خاصیت آنتی‌اکسیدانی است (Mustafa et al., 1997). یکی از راه‌های افزایش ایمنی، کاربرد تحریک‌کننده‌های سیستم ایمنی غیراختصاصی نظیر بتاگلوکان است که از ترکیبات سازنده دیواره سلولی باکتری‌ها و مخمر است. ترکیب DV Aqua از جمله محصولات تجاری است که از متابولیک‌های حاصل از مخمر تولید شده و اثر آن در آبیان به صورت افزایش قدرت ایمنی در مقابل بیماری‌ها به تأیید رسیده است (Tewary and Patra, 2011). مخمر ساکارومیسیس سروزیه (*Saccharomyces cerevisia*) منبع مناسبی از پروتئین، اسیدهای آمینه ضروری و بسیاری از عناصر معدنی و غیر معدنی و نیز غنی از ویتامین‌های گروه B است (Ebrahim and Abou-seif, 2008). این مخمر، با تولید متابولیت‌های مختلف موجب افزایش ترشح آنزیم‌های گوارشی و بهبود هضم مواد غذایی، تحریک سیستم ایمنی، افزایش نرخ بقا و نهایتاً افزایش رشد را به دنبال دارد (He et al., 2011; Kafilzadeh et al., 2013). بنابراین با توجه به

برای سنجش میزان فعالیت سوپراکسیددیسموتاز، ۲۰ میکرولیتر از محلول نمونه، در دو ظرف نمونه برداری اسپکتروفتومتر و بلانک ۲ ریخته شد و مقدار ۲۰ میکرولیتر آب به هر کدام از بلنک ۱ و ۳ افزوده و به خوبی مخلوط شد. بعد از آن، مقدار ۲۰۰ میکرولیتر از WST به هر یک از محلول‌ها افزوده و مخلوط شد. در مرحله بعد، مقدار ۲۰ میکرولیتر از محلول رقیق شده بافر، به هر یک از بلانک‌های ۲ و ۳ اضافه و مخلوط شد. سپس مقدار ۲۰ میکرولیتر محلول آنزیم به بلانک ۱ نمونه اضافه و کاملاً مخلوط گردید. در آخر ظروف نمونه‌ها در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۰ دقیقه قرار داده شد و در طول موج ۴۵۰ نانومتر قرائت شد و مقدار SOD فعال (براساس درصد بازماندگی) با کمک فرمول زیر محاسبه شد (Kakoolaki et al., 2010).

$$\text{SOD Activity} = \frac{(\text{Ablank1} - \text{Ablank3}) - (\text{Asample} - \text{Ablank2})}{(\text{Ablank1} - \text{Ablank3})}$$

جهت سنجش میزان فعالیت آنزیم فنول اکسیداز از روش Huang و همکاران (۲۰۰۸) با استفاده از ترتیب که ۲۰ میلی‌لیتر از پلازما در چاهک اسپکتروفتومتر به عنوان یک نمونه ناشناخته و ۲۰ میلی‌لیتر ماده ضد انعقاد Strewed در چاهک دیگر به عنوان شاهد قرار داده و پس از ۱ دقیقه، ۸۸۰ میلی‌لیتر محلول L-DOPA به هر دو چاهک اضافه شد. میزان جذب در طول موج ۴۹۰ نانومتر، هر ۱۰ ثانیه تا ۱۲۰ ثانیه ثبت شد. هر یک واحد فعالیت آنزیم معادل تغییر در جذب ۰/۰۰۱ در هر دقیقه در هر میلی‌لیتر همولنف است (Huang et al., 2008).

تحلیل آماری: آزمایش به صورت طرح کاملاً تصادفی انجام گرفت. در ابتدا شرط نرمال بودن داده‌ها با آزمون آماری اسمیرنوف کولموگراف و همگنی واریانس‌ها به وسیله آزمون Leven تست شد. جهت آنالیز داده‌ها از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه استفاده شد. سپس تفکیک میانگین‌های دارای اختلاف معنی‌دار در سطح احتمال ($P \leq 0.05$) به کمک پس آزمون Duncan، انجام شد. برای تجزیه و

فاکتورهای خونی هموسیت کل (THC)، پروتئین کل (TPP)، آنزیم پراکسیداز (POD)، آنزیم سوپراکسید دیسموتاز (SOD) و آنزیم فنول اکسیداز (PO) از همولنف میگوها نمونه‌برداری گردید. همولنف‌گیری با استفاده از سرنگ‌های انسولین با گیج ۲۵ حاوی ۰/۶ میلی‌لیتر ماده ضد انعقاد السیور (Elsever) از طریق سینوس شکمی (بعد از پنجمین پای قدم زن) به میزان ۰/۴ میلی‌لیتر از همولنف میگو نمونه‌برداری شد. نمونه‌برداری در روزهای ۱، ۳، ۹، ۱۸ و ۲۵ بعد از شروع تغذیه با جلبک و مخمر انجام شد.

سنجش شاخص‌های ایمنی: تعیین تعداد هموسیت‌ها با استفاده از لام هموسیتومتر انجام شد. در ابتدا ۵۰ میکرولیتر از مخلوط همولنف - ماده ضد انعقاد با ۵۰ میکرولیتر از محلول بافر فرمالین خنثی ۱۰ درصد به مدت ۳۰ ثانیه مخلوط و نگه داشته شد؛ سپس ۲۰ میکرولیتر از مخلوط برداشته شد و در شیار H لام نئوبار زیر لامل تخلیه گردید. بعد از گذشت ۱ دقیقه برای تعیین تعداد هموسیت‌ها از ۲۵ خانه وسط ۵ خانه به صورت تصادفی شمارش و میانگین آن‌ها در عدد 10^4 و رقت ($2.5 = \frac{1}{0.4}$) ضرب شد (Kakoolaki et al., 2010). میزان پروتئین کل پلازما براساس روش برادفورد با استفاده آل‌بومین سرم گاوی (BSA) به عنوان یک منحنی استاندارد بر اساس میلی‌گرم در لیتر اندازه‌گیری شد. برای سنجش میزان فعالیت آنزیم پروکسیداز، مقدار ۵۰ میکرولیتر از محلول اصلی واکنشی (۴۶ Fluorescent میکرولیتر محلول بافر + ۲ میکرولیتر Peroxidase + ۲ میکرولیتر H_2O_2 ۱۲/۵Mm) را در چاهک هر نمونه و شاهد مثبت ریخته شد و با کمک حرکت افقی و پیپت، به خوبی مخلوط شد. سپس پلت چاهک را در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد قرار داده و پس از ۳ دقیقه اندازه‌گیری شد. در روش رنگ سنجی، میزان جذب در طول موج ۵۷۰ نانومتر اندازه‌گیری شد و در روش فلورومتری به شرح زیر عمل شد:

$$FLU_{initial} \lambda_{ex}=535 / \lambda_{em}=585 \text{ nm}$$

جدول ۱ - نتایج بررسی تأثیر جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا و مخمر ساکارومایسیس سروزیه بر شاخص‌های ایمنی میگوهای پا سفید.

تیمار ۱ (جلبک)					
روز	۱	۳	۹	۱۸	۲۵
فاکتورهای ایمنی					
هموسیت ($\times 10^5 \text{cell/ml}$)	۲۵/۰ $\pm$ ۰۹/۶۸ a	۲۶/۱ $\pm$ ۳۸/۲۵ a	۵۰/۳۸ $\pm$ ۱/۲۱ b	۶۱/۵۴ $\pm$ ۳/۹۷ b	۱۱۷/۷۱ $\pm$ ۱۱/۹۷ c
پروتئین کل (mg/ml)	۳۸/۱۵ $\pm$ ۰/۱۵ b	۳۸/۰ $\pm$ ۸۰/۷۲ a	۵۴/۶۰ $\pm$ ۰/۸۱ b	۶۸/۰ $\pm$ ۰۳/۶۷ c	۷۷/۰ $\pm$ ۴۵/۸۵ d
آنزیم پروکسیداز ($\text{nmol/min}^{-1}\text{ml}^{-1}$)	۶/۰ $\pm$ ۰۵/۰۲ a	۶/۰ $\pm$ ۱۲/۰۳ a	۶/۰ $\pm$ ۲۲/۰۲ b	۶/۰ $\pm$ ۴/۰۱ c	۶/۰ $\pm$ ۷۹/۰۴ d
سوپرااکسیددیسموتاز (Activity Uml^{-1})	۱۰۱۷/۲ $\pm$ ۴۵/۸۰ a	۱۱۱۶/۶۰ $\pm$ ۶۷/۰۹ a	۱۶۵۰/۷۶ $\pm$ ۰/۳۸ b	۱۹۴۳/۸۰ $\pm$ ۳۳/۹ c	۲۴۶۶/۸۸ $\pm$ ۶۷/۱۹ d
آنزیم فنول اکسیداز ($\text{U min}^{-1}\text{ml}^{-1}$)	۴۰۵/۱ $\pm$ ۰۹/۳۲ a	۴۰۹/۱ $\pm$ ۶۷/۷۶ a	۴۵۶/۰ $\pm$ ۶۷/۸۸ b	۵۰۴/۲ $\pm$ ۳۳/۰۳ c	۵۹۷/۳ $\pm$ ۳۳/۶۰ d
تیمار ۲ (مخمر)					
هموسیت ($\times 10^5 \text{cell/ml}$)	۲۴/۰ $\pm$ ۲۹/۶۱ a	۲۴/۱ $\pm$ ۵۸/۲۳ a	۴۵/۲ $\pm$ ۹۰/۰۷ b	۵۸/۳ $\pm$ ۶۳/۴۸ c	۱۱۲/۱ $\pm$ ۲۱/۹۶ d
پروتئین کل (mg/ml)	۳۷/۰ $\pm$ ۶۵/۱۵ a	۳۸/۰ $\pm$ ۰۷/۷۶ a	۵۳/۲ $\pm$ ۷۷/۶۹ b	۶۷/۰ $\pm$ ۵۷/۲۸ c	۷۶/۲ $\pm$ ۵۰/۱۰ d
آنزیم پروکسیداز ($\text{nmol/min}^{-1}\text{ml}^{-1}$)	۶/۰ $\pm$ ۰۲/۰۳ a	۶/۰ $\pm$ ۰۹/۰۲ ab	۶/۰ $\pm$ ۱۹/۰۲ b	۶/۰ $\pm$ ۳۷/۰۵ c	۶/۰ $\pm$ ۷۵/۰۹ d
سوپرااکسیددیسموتاز (Activity Uml^{-1})	۹۹۶/۱ $\pm$ ۵۵/۶۹ a	۱۰۵۳/۴ $\pm$ ۳۳/۵۰ a	۱۵۷۶/۱۸۱ $\pm$ ۶۷/۱۴ b	۱۸۶۶/۱۲۰ $\pm$ ۶۷/۱۹ b	۲۳۷۳/۹۳ $\pm$ ۳۳/۳۳ c
آنزیم فنول اکسیداز ($\text{U min}^{-1}\text{ml}^{-1}$)	۳۹۳/۲ $\pm$ ۴۲/۱۹ a	۳۳۹/۲ $\pm$ ۰۰/۰۸ a	۴۴۶/۲ $\pm$ ۰۰/۳۱ b	۴۹۵/۲ $\pm$ ۶۷/۰۳ c	۵۷۷/۳ $\pm$ ۰۰/۶۱ d
تیمار ۳ (شاهد)					
هموسیت ($\times 10^5 \text{cell/ml}$)	۱۹/۰ $\pm$ ۵۳/۱۳ a	۱۹/۰ $\pm$ ۷۹/۹۷ a	۱۹/۰ $\pm$ ۱۷/۳۲ a	۱۹/۰ $\pm$ ۶۲/۵۸ a	۱۹/۰ $\pm$ ۰۰/۸۶ a
پروتئین کل (mg/ml)	۳۳/۰ $\pm$ ۷۰/۲۰ a	۳۳/۲ $\pm$ ۹۵/۶۵ a	۳۴/۰ $\pm$ ۳۵/۸۵ a	۳۳/۱ $\pm$ ۳۰/۶۰ a	۳۶/۲ $\pm$ ۱۰/۸۰ a
آنزیم پروکسیداز ($\text{nmol/min}^{-1}\text{ml}^{-1}$)	۵/۰ $\pm$ ۰۹/۰۲ a	۵/۰ $\pm$ ۷۴/۲۱ a	۵/۰ $\pm$ ۸۰/۲۸ a	۵/۰ $\pm$ ۶۹/۴۲ a	۵/۰ $\pm$ ۸۰/۳۵ a
سوپرااکسیددیسموتاز (Activity Uml^{-1})	۵۰۳/۲ $\pm$ ۹۷/۹۱ a	۵۱۰/۳۲ $\pm$ ۰۰/۱۵ a	۴۹۵/۱۵ $\pm$ ۰۰/۰۰ a	۴۹۹/۲۱ $\pm$ ۵۰/۵۰ a	۴۹۶/۵ $\pm$ ۰۰/۰۰ a
آنزیم فنول اکسیداز ($\text{U min}^{-1}\text{ml}^{-1}$)	۳۸۶/۰ $\pm$ ۵۵/۷۹ a	۳۹۰/۱ $\pm$ ۰۰/۷۳ a	۳۸۱/۲۳ $\pm$ ۳۳/۹۲ a	۳۷۴/۹ $\pm$ ۰۰/۶۴ a	۴۱۹/۶۶ $\pm$ ۳۳/۲۳ a

تحلیل آماری داده‌ها از نرم‌افزار SPSS19 استفاده شد.

نتایج

فاکتورهای ایمنی: براساس جدول ۱ افزایش فاکتورهای ایمنی در روزهای آزمایش از روز اول تا ۲۵ مشاهده شد. بیش‌ترین میزان فاکتورهای ایمنی THC، TPP، SOD، POD و PO در تیمار ۱ در روز ۲۵ آزمایش بود. این وضعیت در تیمار ۲ نیز صادق بود. ولی میزان آن به نسبت تیمار ۱ به طور معنی‌داری کمتر بود.

هموسیت کل (THC): براساس نتایج میزان هموسیت کل برای تیمارهای مختلف از روز اول آزمایش روند صعودی داشته و بیش‌ترین میزان آن مربوط با تیمار ۱ و در روز ۲۵ بود. میزان THC در روزهای مختلف در بین تیمارها اختلاف معنی‌داری داشت ($P < 0.05$) و کمترین THC در تیمار ۳ مشاهده گردید.

پروتئین کل (TPP): پروتئین کل نیز در کلیه

تیمارها روند افزایشی داشته و بیش‌ترین میزان در تیمار ۱ مشاهده شد (جدول ۱). کمترین میزان TPP در تیمار ۳ مشاهده شد و میزان TPP بین تیمارهای ۱ و ۲ اختلاف معنی‌داری داشتند ($P < 0.05$).

آنزیم پراکسیداز (POD): براساس نتایج، آنزیم در تیمارها افزایش معنی‌داری ($P < 0.05$) داشت و بیش‌ترین میزان در تیمار ۱ و کمترین مقدار در تیمار ۳ سنجش شد. همچنین میزان POD در تیمار T3 طی روزهای ۱، ۳ و ۹ اختلاف معنی‌داری نداشت ($P > 0.05$) ولی با روز ۱۸ اختلاف معنی‌دار داشت ($P < 0.05$) و میزان POD افزایش نشان داده و تا ۲۵ روز ادامه داشت.

آنزیم سوپر اکسید دیسموتاز (SOD): براساس نتایج میزان این آنزیم در تیمارهای ۱ و ۲ در مقایسه با تیمار کنترل به شدت افزایش و اختلاف معنی‌دار نشان داد ($P < 0.05$).

آنزیم فنول اکسیداز (PO): روند افزایشی آنزیم در تیمارهای ۱ و ۲ در مقایسه با شاهد کاملاً معنی‌دار و اختلاف معنی‌داری داشت ($P < 0.05$) (جدول ۱).

بحث

در مطالعه حاضر میزان POD در زمان مصرف میگوها با جیره جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا و مخمر ساکارومایسیس سرروزیه از طریق تشکیل ROS و تولید DO، تولید بالایی از POD شد. این نتایج با نتایج Lin و همکاران (۲۰۱۱) و Wen-Ying و همکاران (۲۰۰۷) همخوانی دارد. Lin و همکاران (۲۰۱۱) مشخص نمودند 1 mg/ml بتا گلوکان موجب تحریک ۶ آنزیم شامل SOD، POD، ALP و PO می‌گردد. براساس Aimanianda و همکاران (۲۰۰۹) پلی‌ساکارید دیواره سلولی مخمر ساکارومایسیس سرروزیه از دو نوع گلوکان تشکیل شده است که بتا-۱-۳ گلوکان (۵۰ تا ۶۰٪) و بتا-۱-۶ گلوکان (۱۰ تا ۱۵٪) درصد تشکیل دهنده دیواره سلولی می‌باشد. Cheng و همکاران (۲۰۰۴) گزارش نموده‌اند پلی‌ساکاریدها شبیه گلوکان موجود در دیواره قارچ‌ها، مخمرها و آلژینات سدیم دارای تأثیرات مثبت در پیشگیری از بیماری‌های ویبرویوسی و لکه سفید در میگو را دارد. نتایج این تحقیق با تحقیقات Chotikachinda و همکاران (۲۰۰۸) و Bai و همکاران (۲۰۱۴) همخوانی داشت. آن‌ها نشان دادند که غذای حاوی بتا گلوکان و مشتقات آن‌ها به‌طور معنی‌داری سیستم ایمنی میگو را متأثر و موجب مقاومت علیه بیماری لکه سفید می‌گردد. در مطالعه حاضر میگوهای تغذیه‌شده با ساکارومایسیس سرروزیه دارای شاخص ایمنی بالاتری در مقایسه با میگوهای تغذیه‌شده با غذای تجاری در پایان آزمایش بودند که با یافته‌های Song و همکاران (۲۰۰۳) و Yoganandhan و همکاران (۲۰۰۳) همخوانی دارد.

به طور کلی می‌توان بیان داشت که میگوهای تغذیه‌شده با مخمر ساکارومایسیس سرروزیه و جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا افزایش فاکتورهای ایمنی در مقایسه با گروه کنترل نشان دادند. به نظر می‌رسد مواد تحریک‌کننده سیستم ایمنی در جلبک بیشتر از مخمر بوده است. با توجه به ضعف سیستم ایمنی در میگوها همچنین تهیه و مصرف این مخمر و جلبک

در مطالعه حاضر با مصرف جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا افزایش شاخص‌های ایمنی (THC، TPP، SOD، POD و PO) از روز اول تا ۲۵ مشاهده شد و بیش‌ترین میزان فاکتورهای ایمنی در تیمار ۱ در روز ۲۵ مشاهده شد. این وضعیت برای تیمار ۲ نیز صادق بوده ولی میزان آن به نسبت تیمار ۱ کمتر بود. در مجموع کلیه شاخص‌های ایمنی نسبت به شاهد اختلاف معنی‌داری نشان داد. همچنین با مصرف آن تا روز ۲۵ افزایش به صورت صعودی ادامه داشت. خاصیت ضدویروسی جلبک‌ها را می‌توان به ترکیبات پلی‌ساکاریدی، تانن، فلاونید، فنل، بروموفنل و کارتینوئیدها مرتبط دانست (Rodriguez et al., 2010, Rajasekar et al., 2012). از جمله جلبک‌های دارای خواص ضدویروسی علیه ویروس لکه‌سفید: *Lantana camara*، *Momordica charantia*، *Aegle marmelos*، *Cynodon dactylon*، *Phyllanthus amarus* می‌باشند، همچنین استفاده از جلبک گراسیلاریا برای محافظت در برابر ویروس لکه سفید در میگوی پاسبید موجب بقای بیشتر و افزایش فاکتورهای ایمنی می‌گردد (Balasubramanian et al., 2007; Lin et al., 2011).

مکانیسم‌های مختلفی ممکن است در خاصیت ضدویروسی جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا نقش داشته باشند. مهم‌ترین راه‌های ورود ویروس لکه سفید به میگو سلول‌های اپتلیال روده جلویی، آبشش و کوتیکول (Chang et al., 2003) و روده میانی (Di Leonardo et al., 2005) می‌باشد. به نظر می‌رسد که ترکیبات پلی‌ساکارید موجود در جلبک گراسیلاریا کورتیکاتا با ویروس لکه سفید رقابت نموده و در این رقابت ویروس نمی‌تواند وارد سلول‌های میگو گردد. همچنین رسپتورهای گیرنده سطح سلول‌های میگو ممکن است به‌وسیله ترکیبات موجود در جلبک گراسیلاریا پوشیده شده و اجازه ندهد که ویروس‌ها به سطح سلول‌های میگو بچسبند (Verbruggen et al., 2016).

- Science and Technology* 30(6), 687-692.
- Di Leonardo V.A., Bonnichon V., Roch P., Parrinello N., Bonami J.R. 2005. Comparative WSSV infection routes in the shrimp genera *Marsupenaeus* and *Palaemon*. *Journal of Fish Diseases*, 28, 565-569.
- Ebrahim M., Abou-Seif R. 2008. Fish meal replacement by yeast protein (*Saccharomyces cerevisiae*) supplemented with biogenic L-carintine as a source of methionine plus lysine mixture in feed for Nile tilapia (*Oreochromis niloticus*) fingerlings. 8th international symposium on Tilapia in aquaculture. Central Laboratory for Aquaculture Research, Agriculture Research Center, Cairo, Egypt.
- El-Banna S., Atallah S. 2009. Study the Role of Feed Additives in Prevention of Fish Diseases Incidence in *Oreochromis niloticus* and Common Carp Fish and Its Economic Importance. *Journal of the Arabian Aquaculture Society* 4(2), 121-140.
- FAO 2018. Fisheries and aquaculture. FAO Fisheries and Aquaculture Department. Technical Paper. 500/1, Rome. 105 p.
- He W., Cui J., Yue Y., Zhang X., Xia X., Liu H., Lui S. 2011. High-performance TiO₂ from Baker's yeast. *Journal of Colloid and Interface Science* 354, 109-115.
- Huang P.Y., Kang S.T., Chen W.Y., Hsu T. C., Lo C.F., Liu K.F., Chen L.L. 2008. Identification of the small heat shock protein, HSP21, of shrimp *Penaeus monodon* and the gene expression of HSP21 is inactivated after white spot syndrome virus (WSSV) infection. *Fish and Shellfish Immunology*, 25, 250-257.
- Kafilzadeh F., Farhangdoost M.-S., Tahery Y. 2013. Isolation and identification of phenol degrading bacteria from Lake Parishan and their growth kinetic assay. *African Journal of Biotechnology* 9, 6721-6726.
- Kakoolaki S., Sharifpour I., Soltani M., Ebrahimzadeh Mousavi H., Mirzargar S., Rostami M. 2010. Selected morpho-chemical features of hemocytes in farmed shrimp, *Fenneropenaeus indicus* in Iran. *Iranian Journal of Fisheries Sciences* 9, 219-232.
- Lall S.P. 2002. The minerals. *Fish nutrition* 3, pp: 259-308.
- Lara-Flores M., Olvera-Novoa M.A., Guzmán-Méndez B.Z.E., López-Madrid W. 2003. Use of the bacteria *Streptococcus faecium* ساده و کم هزینه بوده توصیه می‌شود به صورت خوراکی در دستور کار پرورش دهندگان میگوی کشور به خصوص مناطقی که ریسک بروز بیماری‌ها بیشتر قرار گیرد.
- منابع**
- Aimanianda V., Clavaud C., Simenel C., Fontaine T., Delepierre M., Latge J.P. 2009. Cell Wall β -(1,6)-Glucan of *Saccharomyces cerevisiae*, Structural Characterization and in Situ Synthesis. *Journal of Biological Chemistry* 13401-13412.
- Balasubramanian G., Sarathi M., Rajesh Kumar S., Sahul Hameed A.S. 2007. Screening the antiviral activity of Indian medicinal plants against white spot syndrome virus in shrimp. *Aquaculture* 263, 15-19.
- Bai N., Gu M., Zhang W., Xu W., Mai K. 2014. Effects of β -glucan derivatives on the immunity of white shrimp *Litopenaeus vannamei* and its resistance against white spot syndrome virus infection. *Aquaculture* 426-427.
- Briggs M., Funge-Smith S., Subasinghe R., Phillips M. 2004. Introductions and movement of *Penaeus vannamei* and *Penaeus stylirostris* in Asia and the Pacific. RAP publication 2004/10. Food and Agriculture Organization of the United Nations Regional Office for Asia and the Pacific, Bangkok, 2004. 70 p.
- Chang C.-F., Su M.-S., Chen H.-Y., Liao I.-C. 2003. Dietary β -1, 3-glucan effectively improves immunity and survival of *Penaeus monodon* challenged with white spot syndrome virus. *Fish and shellfish Immunology* 15, 297-310.
- Cheng W., Liu C.H., Yeh S.T., Chen J.C. 2004. The immune stimulatory effect of sodium alginate on the white shrimp *Litopenaeus vannamei* and its resistance against *Vibrio alginolyticus*. *Fish and Shellfish Immunology* 17, 41-51.
- Chotikachinda R., Lapjatupon W., Chaisilapasung S., Sangsue D., Tantikitti C. 2008. Effect of inactive yeast cell wall on growth performance, survival rate and immune parameters in Pacific White Shrimp (*Litopenaeus vannamei*). *Journal of*

- Determination of phenolic compounds in macroalgae for human consumption. *Food Chem*, 121, 634-638
- Song Y., Yu L., Lien C.I., Huang T.W., Lin M.N. 2003. Haemolymph parameters of Pacific white shrimp (*Litopenaeus vannamei*) infected with Taura syndrome virus. *Fish and Shellfish Immunology* 14(4), 317-31.
- Verbruggen B., Bickley L.K., Van Aerle R., Bateman K.S., Stentiford G.D., Santos E. M., Tyler C.R. 2016. Molecular Mechanisms of White Spot Syndrome Virus Infection and Perspectives on Treatments. *Viruses* 8(23), 1-29.
- Yoganandhan K., Narayanan R.B., Sahul Hameed A.S. 2003a. Larvae and early post-larvae of *Penaeus monodon* (Fabricius) experimentally infected with white spot syndrome virus (WSSV) show no significant mortality. *Journal of Fish Diseases* 26, 385-391.
- Wen-Ying S., Hui-Jun Y., Hui-Feng K.E., Lan Q.I. 2007. Effect of β -glucan on Enzyme Activity of Immunity in Pacific White Leg Shrimp *Litopenaeus vannamei*. *Fisheries Science* 2007-07.
- and *Lactobacillus acidophilus*, and the yeast *Saccharomyces cerevisiae* as growth promoters in Nile tilapia (*Oreochromis niloticus*). *Aquaculture* 216, 193-201.
- Lightner D.V. 2012. A handbook of pathology and diagnostic procedures for diseases of penaeid shrimp. World Aquaculture Society, Baton Rouge, LA.
- Lin T., Xing J., Jiang J., Tang X., Zhan W. 2011. β -glucan-stimulated activation of six enzymes in the haemocytes of the scallop *Chlamys farreri* at different water temperatures. *Aquaculture* 315, 213-221.
- Lin Y.C., Yeh S.T., Li C.C., Chen L.L., Cheng A.C., Chen J.C. 2011. An immersion of Gracilariatenustipitata extract improves the immunity and survival of white shrimp *Litopenaeus vannamei* challenged with white spot syndrome virus. *Fish and Shellfish Immunology* 31, 1239-1246.
- Mohseninejad L., Houshmand H., Ahangarzadeh M., Mohammadidoust M., Ismaili Far J. 2018. The effect of Nutrition diets containing probiotics in shrimp industry, The first National Conference on Recent Advances in Engineering and Modern Sciences of Tehran, Iran. pp: 502-506
- Mustafa M.G., Umino T., Nakagawa H. 1997. Limited synergistic effect of dietary Spirulina on vitamin C nutrition of red sea bream *Pagrus major*. *Journal of Marine Biotechnology* 5, 129-132.
- Rajasekar T., Deivasigamani B., Kumaran S., Sakthivel M., Balamurugan S., Jothi E.G., Priyadharshini P. 2012. Antibacterial Activity of Cultivated Marine Seaweeds against Fish pathogenic bacteria *Vibrio harvey*. *Asian Pacific Journal of Tropical Biomedicine* 1-5.
- Ramos-Carreño S., Valencia-Yáñez R., Correa-Sandoval F., Ruíz-García N., Díaz-Herrera F., Giffard-Mena I. 2014. White spot syndrome virus (WSSV) infection in shrimp (*Litopenaeus vannamei*) exposed to low and high salinity. *Archives of Virology* 159, 2213-2222.
- Tewary P., Patra B., 2011. Oral administration of baker's yeast, *Saccharomyces cerevisiae*, acts as a growth promoter and immunomodulator in *Labeo rohita* (Ham.). *Journal of Aquaculture Research and Development* 1-7.
- Rodriguez-Bernaldo De Quiros, A., Lage-Yusty, M. & Lopez-Hernandez, J. 2010.

Comparison of the oral administration of *Gracilaria corticata* and *Saccharomyces cerevisia* on immunity indicators of *Litopenaeus vannamei*

Mehrdad Mohammadidust¹, Mohammad Afsharnasab², Shapoor Kakoulaki³, Mina Ahangarzadeh¹, Hossein Houshmand¹, Lefteh Mohseninejad^{*1}

¹Aquaculture Research Center-South of Iran, Iranian Fisheries Science Research Institute, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Ahvaz, Iran.

²Department of Health, Aquatic Animal Health and Disease, Faculty of Specialized Veterinary Science, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

³Iranian Fisheries Science Research Institute, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Tehran, Iran.

*Corresponding author: l.mohsenenejad@areeo.ac.ir

Received: 2020/4/2

Accepted: 2020/11/12

Abstract

In this study, Vanami shrimp were fed *Gracilaria corticata* alga and *Saccharomyces cerevisia* yeast, then their immunity indicators were studied. A total of 1800 shrimp with 5 gr after adaptation storage were selected and after adaptation were introduced into nine 10-tons tanks. The first they were tested for disease. Shrimp did not have any bacterial viral diseases. A group was fed *Gracilaria corticata* as 1500 mg / kg and another treatment with *Saccharomyces cerevisiae* as 1 g / kg for 25 days. The hemolymph of shrimps was sampled on days 1, 3, 9, 18, and 25. Then, immunity indicators, including THC, TPP, SOD, POD and PO were compared. The results showed that in both treatments, the immunity indicators were significantly increased compared to the control group ($P<0.05$). In addition, the immunity indicators in the algae treatment showed a higher increase compared to the yeast one ($P<0.05$).

Keywords: Algae, *Gracilaria*, *Litopenaeus vannamei*, Yeast, *Saccharomyces cerevisia*.